

MATERIAAL & VEILIGHEID

1.1 Inleiding

Veilig roeien houdt uiteraard een verantwoord gebruik van materiaal in. Hierbij gaat het zowel om preventieve veiligheid als om het juiste gebruik van hulpmiddelen in het geval van calamiteiten. Hieraan dient tijdens opleiding en instructie voldoende aandacht te worden besteed. Het bestuur is verantwoordelijk voor zowel de preventieve veiligheid, als de aanwezigheid van voldoende hulpmiddelen.

Hieronder staat een inventarisatie van de eisen waaraan boten dienen te voldoen, teneinde de preventieve veiligheid te waarborgen. Daarnaast worden aanbevelingen gedaan teneinde de veiligheid in de loods, op het vlot en op het water te bevorderen. Tot slot worden adviezen gegeven over hoe te handelen in het geval van calamiteiten en bij roeien op moeilijker water.

Eisen voor boten en riemen op wedstrijden

Boten en riemen dienen tijdens wedstrijden minimaal te voldoen aan onderstaande eisen. Deze eisen gelden voor alle evenementen, maar ook voor het roeien en trainen op eigen water. Zowel wedstrijdboten, als boten voor instructie en recreatie dienen aan de eisen te voldoen. De eisen staan geformuleerd in de reglementen van de KNRB, met name in het Uitvoeringsreglement artikel 12 en 13.

1.2 Boten

Alle vaartuigen moeten voorzien zijn van een witte bal van tenminste 4 cm vervaardigd van massief rubber of soortgelijk materiaal en voorzien van een aangegoten rubber schede, die de punt van de voorsteven afdoende omvat. Indien de voorsteven zodanig is geconstrueerd, dat dezelfde bescherming en zichtbaarheid (wit) als door de bal wordt geboden aanwezig is, is het voorgaande niet van toepassing.

De vaartuigen dienen uitgerust te zijn met een voetenbord of schoenen van een zodanige constructie, dat de roeiers onmiddellijk los kunnen komen van de boot zonder hun handen te gebruiken. (Flexvoetenborden met open hielen voldoen in het algemeen niet aan deze eis.)

De opening van de stuurplaats moet tenminste 70 cm lang zijn en over een lengte van tenminste 50 cm even breed zijn als de boot. Het binnenoppervlak moet glad zijn en geen enkele belemmerende constructie bevatten die de stuurplaats verkleint.

De kanten van alle riembladen moeten over hun gehele omtrek de volgende minimale dikte hebben: voor boordriemen 5 mm; voor scullriemen 3mm. Deze dikte wordt gemeten op 3 mm van de kant van een boordriem en op 2 mm van de kant van een scullriem.

In de reglementen wordt geen maximale lengte van de hielbanden van roeischoenen genoemd. De Commissie Veiligheid stelt als aanbeveling een maximale lengte van 8 cm.

Andere aanbevelingen bij recreatief roeien en instructief roeien:

- Maak op dit niveau geen gebruik van roeischoenen. De controle op de aanwezigheid van goede hielbanden is op dit niveau over het algemeen niet gegarandeerd.
- Draag er zorg voor dat boten en riemen voldoende drijfvermogen hebben om de eigen bemanning bij zinken/omslaan tot zwemhulp te kunnen zijn.

1.3 Ligging van de boten en riemen in de opslag.

- Boten moeten niet zo hoog opgestapeld liggen dat gevaarlijke trapconstructies nodig zijn.
- Er moet voldoende verticale afstand tussen de boten onderling zijn om te voorkomen dat men met de ene boot de ander beschadigt.
- Dopjes op de uiteinden van de dorpennen voorkomen krassen op boten en hoofden.
- De uiteinden en onderkanten van de leggers moeten met zacht materiaal bekleed zijn om wonden aan hoofd en rug te voorkomen als men daar tegen stoot.
- Riemen worden opgeslagen óf verticaal hangend aan de kragen óf horizontaal liggend op leggers waar ze niet af kunnen vallen.
- Bij een riemenbak dient voldoende ruimte te zijn om de riemen er uit te kunnen kantelen.
- Bij hangende riemen moet de afstand tussen de leggers zo te zijn dat de riemen er niet tussendoor kunnen vallen.
- Klepjes of elastieken moeten voorkomen dat de hangende riemen bij wind uit de stellingen waaien.

1.4 Tilinstructies

- Indien mogelijk moeten de stellingen uitschuifbaar zijn, wat veiliger is voor de boten en de mensen.
- Als de stellingen niet (voldoende) uitschuifbaar zijn moet bij het tillen van boten van hoog en halfhoog vooral het commando “op de rand” gebruikt worden.
- Bij het tillen van laag liggende boten moet goed gelet worden op het tillen met een symmetrische opstelling van de tilkrachten en het tillen met rechte rug vanuit de benen.
- Als het mogelijk is moet een boot snel “in de handen” gedragen worden zodat de draagsituatie voor alle tilkrachten overzichtelijk is. Alle situaties met boten op linker-/rechterschouder zijn meer riskant.

1.5 Lopen met boten/riemen naar en van een steiger of vlot.

- Bij het lopen met een boot in de handen moeten de tilkrachten goed verdeeld te zijn over de boot, dus links en rechts evenveel tilkrachten, goed in de lengte verdeeld over de boot en iedereen even hoog tillend.
- Lopen met de boot laag in de handen verdient de voorkeur boven het lopen met de boot boven de hoofden of op één schouder.
- In de regel loopt de stuur aan het (achter-)eind van de boot waar hij het meeste overzicht heeft.
- De meeste C-vieren en C-tweeën (= die met kielstrip) kunnen loodrecht op de oever in het water geschoven worden over de vlotrand, die eventueel is voorzien van een houten strip/brandslang/botenrol, etc.
- Het zijwaarts inzetten van brede boten zoals C-boten dient vermeden te worden, in het belang van de boten en van de ruggen van de mensen.
- Als riemen tijdelijk vlak bij het vlot gestald worden bij in- of uitstappen moet dat indien enigszins mogelijk horizontaal zijn; als het toch verticaal is dan opgehangen aan de kragen en als daar geen installatie voor is dan met de bladen naar beneden en niet omhoog.
- Vlot, steiger, trappen, etc. moeten een dusdanig oppervlak hebben dat ze onder normale omstandigheden niet gevaarlijk glad zijn.

1.6 Instappen en uitstappen.

- Het is nuttig als er aan de rand van vlot/steiger een constructie is zodanig dat een roeier tegelijk met één hand wal en walrigger vast kan houden en met de andere hand de overliggende dolklep kan sluiten. Dit kan een gat in het vlot zijn, of een ring of beugel op het vlot.
- Bij meerpersoons boten is het veiliger om per boord of per helft van de bemanning in te stappen dan “instappen gelijk” te doen. Dit zorgt voor minder kans op omslaan aan het vlot en een levert een betere verdeling van de torsiekrachten voor de boot op. Voor het uit de boot stappen geldt hetzelfde.
- De boten moeten tijdens het in-/uitstappen voldoende los van vlot/steiger gehouden worden om schade aan de boten te voorkomen en er voor te zorgen dat ze niet te schuin komen te liggen.
- Ook bij de beginnersinstructie in bredere boten dient het principe “veilig boord” geleerd te worden, zodat men bij de overgang naar smallere boten hiermee bekend is en dus niet meer aan het vlot omslaat.

1.7 Roeien, omslaan en aanvaring.

- Voor de boten en riemen gelden de eisen zoals gesteld in de wedstrijdreglementen (H.R. en Uitvoeringsreglement) van de KNRB en de FISA.
- Als flex-voetenborden gebruikt worden moeten deze een gesloten hiel hebben, zodat een roeier er bij eventueel omslaan onmiddellijk uit kan komen.
- Roeiers van welke categorie dan ook moeten niet met gymschoenen met hakken in roeiboten gaan, omdat men daarmee moeilijker los komt bij eventueel omslaan. Het gebruik van bootschoenen of klompsokken of het roeien op (dikke) sokken is veiliger. Met gym- of loopschoenen boven een bepaalde maat worden ook de hakken van het voetenbord kapot getrapt.
- De lengte van de slidings en het hoogteverschil tussen slidingpunt en voetenbordhak dienen zodanig te zijn, dat de roeier geen lastig contact van de kuiten met de slidingpunten heeft als hij uittrapt.
- Slidings moeten niet te ver naar voren steken, d.w.z. niet of nauwelijks door het werk.
- Afhankelijk van het roeiwater moeten roeiers bij omslaan of zinken óf in korte tijd op een oever kunnen klimmen óf er bedreven zijn weer in de boot te klimmen. De benodigde tijd daarvoor is ook afhankelijk van het tijdstip in het jaar i.v.m. de temperatuur van het water.
- Bij omstandigheden van water/oever/coaching/weer dat er gevaar voor onderkoeling kan ontstaan voor omgeslagen/gezonken roeiers moet men niet meer in zijn eentje gaan skiffen en ook geen skiff-instructie meer geven aan het vlot. Onder deze omstandigheden moeten roeiers/stuurlieden op groter water in skiffs geschikte zwemvesten dragen. In grotere boten moeten ze die in direct bereik bij zich hebben.

1.8 Roeien op moeilijker water.

- De eisen voor veiligheid kunnen per vereniging en per roeiwater verschillen. Per vereniging kunnen eisen nodig zijn voor “vlak bij het vlot”, “in de haven” of “op de rivier”. Dit alles is ter beoordeling van de betrokken vereniging. Bij meer scheepvaart zullen strengere eisen nodig zijn, idem bij meer stroming op een rivier.
- Roeiers en stuurlieden dienen ook te weten hoe men moet handelen in een sluis, waar dat van toepassing is.